

διάμεργάλον ἀριθμὸν ἀθλητῶν, μὲ ίδιαιτερα διαμερίσματα λουτήρων καὶ μασάζ, μὲ αἰθυσαν γυμναστικῆς, μὲ αἰθύσας διὰ τοὺς θεατάς, μὲ μπάζ, μὲ ἀναγνωστήριον, μὲ λέσχην, μὲ ὀπλασκίας καὶ τὸ σημαντικότερον μὲ κλειστὸν χώρον καταλληλότατον δι' ἑλαφρὰς ἀσκήσεις, διὰ μπάσκετ καὶ βόλλευ μπάλ, διὰ πάλλον καὶ πυγμαχίαν. Εἰς τὴν αἰθυσαν μάλιστα αὐτὴν—διοίαν περίπον μὲ κλειστὸν γυμναστήριον—θὰ είνε δυνατή ἡ τέλεσις ἀγώνων ἀθλοπαιδιῶν, ὀπλασκίας, πάλης καὶ πυγμαχίας ἐνώπιον θεατῶν, διὰ τοὺς διοίους ὑπάρχουν χίλιαι θέσεις.

Οἱ στίβοι τοῦ Σταδίου αὐτοῦ κατεσκευάσθησαν σύμφωνα μὲ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς συγχρόνου τεχνικῆς τοῦ ἀθλητισμοῦ. Εἶνε εὑρύτατοι καὶ ἔλαστικώτατοι. Ἰδίως οἱ στίβοι τῶν ἀγωνισμάτων δρόμων διφόρων ἀποστάσεων. Ο περιφερειακὸς στίβος τοῦ Σταδίου αὐτοῦ είνε 400 μέτρων (¹).

Η ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΤΑ ΤΟ 1936

Παραδέτωμεν ἀποσπάσματα ἐνδιαφέροντα τοὺς ἀναγνῶστας τ. ὥ «'Αρχιμήδους».

Κατὰ τὴν ἑτησίαν τακτικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος τὴν συνελθοῦσαν τὴν 27 Φεβρουαρίου ὁ Διοικητής κ. Ἐμ. Τσουδερὸς ἀνέπτυξεν τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς χώρας κατὰ τὸ 1936.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἡ διεύθυντος οἰκονομικὴ ἀνάρρωσις ἔδειξε σημεῖα ἐνθαρρυντικά. Ἡ μεγαλυτέρα ἀναζωγόνησις ἐπραγματοποιήθη εἰς τὰς κυριωτέρας βιομηχανικὰς χώρας, ἡ παραγωγὴ τῶν διπίων ηὔησεν ίδια κατὰ τὸ τελευταῖον ἔξαμηνον. Δὲν εἶναι βέβαια μακρὰν τῶν αἰτίων ἀναζωγονήσεως τῶν χωρῶν τούτων, ἡ ἐκτέλεσις μεγάλων δημοσίων ἔργων καὶ ὁ ἐπιταθεῖς ἐπανεξοπλισμὸς τῶν διαφόρων κρατῶν. Εὐτυχῶς δύμας δὲν φαίνεται νὰ εἶναι αὐτὰ τὰ μόνα αἴτια, ἡ δ' ἀνάρρωσις εἰς πλείστις τῆς μιᾶς χώρας ἔχει βάσεις ὀργανικάς. Παρὰ ταῦτα, καὶ παρὰ τὸν ὑψωμὸν τῶν τιμῶν τῶν γεωργικῶν προϊόντων (διφειλόμενον ἐν πολ-

λοῖς εἰς τὴν μικροτέραν παγκόσμιον γεωργικὴν παραγωγὴν) αἱ διευθεῖς συναλλαγαὶ δέν ἔδωκαν εἰσέτι τὰ ἐπιδιωκόμενα ἀποτελέσματα, οὐδ' ἐσμικρύνθησαν κατά τι τὰ περιοριστικὰ τείχη τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου, τὰ διοῖα ὑψώθησαν κατὰ τὴν περίοδον τῆς δεκάτης τῆς κρίσεως. Δὲν ἔχω δυστυχῶς οὔτε ἔνα εὐοίων παραδειγμα ν' ἀναφέρω τὸ διπόιον νὰ δεικνύῃ διτὶ ἀρχίζει νὰ φοδίζῃ ἡ ἀνατολὴ ἐλευθεριωτέρας ρυθμίσεως τῶν διεθνῶν συναλλαγῶν, καίτοι ἡ ἀνάγκη αὕτη ἀναγνωρίζεται παρὰ πλείστων.

* *

Ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία κατὰ τὸ 1936 ἐκτίνθη εἰς ἐπίπεδα παραγωγῆς χαμηλότερα. Κατὰ τὸν ἔνδεκα πρώτους μῆνας τοῦ ἔτους ὁ κατὰ ποσότητας σταθμικὸς δείκτης (Α.Ο.Σ., ἔτος βάσεως 1928=100) ἀνήλθεν εἰς 141,01 ἐναντὶ 144,23 τῆς ἀντιοτίχου περιόδου τοῦ 1935, σημειωθείσης οὕτω μειώσεως κατὰ 2.230). Εἰς τὴν περίπον γενικὴν μείσων ἐξαίρεσιν ἀποτελοῦν αἱ κλωστοϋφαντουργικαὶ βιομηχανίαι (+ 12. 860), αἱ τῆς ἐπεξεργασίας καπνοῦ (+ 3. 200), αἱ κημικαὶ βιομηχανίαι (+ 5.070) καὶ αἱ τῆς παραγωγῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος (+ 11. 200),

Ἡ κατ' ἀξίαν παραγωγὴ σημειώνει αὐξῆσιν κατὰ 6,60), διφειλομένην εἰς τὴν ὑψώσειν τῶν τιμῶν.

Ἡ κατ' ὅγκον εἰσαγωγὴ πρώτων ὑλῶν πρὸς βιομηχανοποίησιν ἐμειώθη κατὰ τὸ πρῶτον ἔνδεκαμηνον τοῦ ἔτους ἐν σχέσει μὲ τὴν αὐτὴν περίοδον τοῦ 1935 κατὰ 11,180), ἐνῷ κατ' ἀξίαν ἡ εἰσαγωγὴ ηὔησθη κατὰ 3,980), ὃς ἐκ τῆς σημειωθείσης κατὰ τὸ 1936 ὑψώσεως τῶν διεθνῶν τιμῶν. Ο διεθνής τιμάριθμος τῶν ὑφαντουργικῶν ὑλῶν ἀπὸ 95 τὸν Δεκέμβριον 1935 ἀνήλθεν εἰς 103.9 τῷ 1936.

Δυσάρεστος εἶναι ἡ σημειωθείσα, ἀντιθέτως, ἀφ' ἐνὸς αὐξῆσις κατὰ ποσότητα τῆς εἰσαγωγῆς ἐτοίμων βιομηχανικῶν προϊόντων (ὑψώσεις τοῦ σχετικοῦ δείκτου κατὰ 5,540) ἐν συγκρίσει πάντοτε πρὸς τοὺς 11 μῆνας τοῦ 1935) καὶ ἀφ' ἐτέρου ἐλάττωσις τῆς ἔξαγωγῆς βιομηχανικῶν προϊόντων μας (ὁ σχετικὸς δείκτης κατῆλθε κατὰ 15,930).

Εἶναι ὅμως φυτεύοντας ὅτι ὑπὸ τὸ κρατοῦν σύστημα τῶν ἀνταλλαγῶν καὶ συμφημισμῶν διφειλομένων νὰ εἰσάγωμεν καὶ βιομηχανικὰ προϊόντα δινέλωμεν νὰ ἔξακολουθήσωμεν καὶ νὰ ἐνι-

(1) Περβλ. Προηγούμενον τεῦχος 'Αρχιμήδους Σ. 'Αγαπητοῦ, «Τὸ ἀθλητικὸν πεδίον τοῦ Βερολίνου», «'Αθλητισμός», «'Αλσος τῶν 'Αθηνῶν» 1920.

σχύσωμεν τὴν ἔξαγωγὴν τῶν κυριωτέρων γεωργικῶν μας προϊόντων. Πλὴν δμως τοῦ λόγου τούτου, παρὰ τὰς ἔξαιρετικὰς εὐνοϊκὰς διὰ τὴν βιομηχανίαν μας συνθήκας, αἱ δποῖαι κρατοῦν παρ' ὑμῖν ἀπὸ τοῦ 1932, λόγῳ τῆς ὑποτιμήσεως τοῦ νομίσματος καὶ τῶν περιορισμῶν τοῦ ἐμπορίου, μέρος αὐτῆς δὲν κατώρθωσε νὰ παράγῃ μὲ προσιτὰς τιμὰς καὶ νὰ ἴκανοποιῇ ἐπαρκῶς τὰς ἀνάγκας τῆς καταναλώσεως.

Εἶναι ἄρα ἀνάγκη ἐπιτακτικὴ ὅπως ἡ προσπάθεια μας πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς ουγκεντρωθῆ εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ἐκείνας, αἵτινες δύνανται οἰκονομικῶς ν' ἀναπτυχθῶσιν ἐν τῇ χώρᾳ, νὰ παράγωσι μὲ λογικὸν κόστος καὶ νὰ πωλῶσι μὲ τιμὰς προσεγγιζόντας τὰς διεθνεῖς. "Οθεν προβάλλει τὸ πρόβλημα τῆς μειώσεως τοῦ βιομηχανικοῦ κόστους τῆς ἐλληνικῆς βιομηχανίας, ὅπως τὸ ὑπερδείξαμεν ἀπὸ τὸ παρελθόν ἔτος, ἀλλὰ καὶ τι ἄλλο, οὐσιωδέστερον: πρέπει νὰ ἐπικρατήσῃ εἰς τοὺς βιομηχάνους πρακτικάτερον πνεῦμα εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων των. Εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ παρασφωνται σῆμαρον εἰς ἀδικαιολογήτως ὑψηλὰς τιμὰς. "Αν δμως τοῦτο συμβαίνῃ δὲν θὰ ἐπρεπεν ἄρα γε, ἐφ' ὅσον οἱ ἔδιοι θὰ ἐπέμεναν εἰς τὸ νὰ μὴ κατανοοῦν τὰ συμφέροντά των, νὰ ἐπέμβῃ καὶ εἰς τοῦτο τὸ Κράτος ωθημιστικῶς;

Κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος ἰδρυμησαν 124 ἔργοστάσια ἔναντι 113 τοῦ ἔτους 1930, τὰ δποῖα δμως εἰχον μεγαλυτέραν κινητήριον δύναμιν. "Εκ τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1936 ἰδρυθέντων ἔργοστάσιων τὰ 77 εἶναι ἔργοστάσια διατροφῆς καὶ 14 εἶναι μηχανολογικῶν βιομηχανιῶν.

Πάντως σήμερον συντελεῖ εἰς τὴν ἀπορρόφησιν τοῦ ἡγεμένου ἔργατικοῦ πληθυσμοῦ τῶν πόλεων. Εἰς τὴν αὐξήσιν αὐτὴν συντελέσει βεβαίως πρωτίστως ἡ συρροή τῶν προυνφύγων, ἡ ἀπαγόρευσις τῆς μεταναστεύσεως, ἡ παλινόστησις τῶν δμογενῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς τὰ ἀστικὰ κέντρα συγκέντρωσις τῶν νέων, οἱ δποῖοι ἐκ διαφόρων λόγων ἔγενοντο δύματα τῆς πρὸς τὴν ἀστυφιλίαν γενικῆς τάσεως. "Ο πληθυσμὸς τείνει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ὑπαίθρον. "Ο ἀστικὸς πληθυσμὸς εἶναι τὸ ἐν τρίτον τοῦ συνόλου τῶν κατοίκων τῆς χώρας. Τὸ φαινόμενον δὲ πρέπει ν' ἀφίνη ἀδιάφορον τὸ Κράτος, τὸ δποῖον ἐκ τοῦ λόγου τούτου, ὑποφέρει ἀπὸ τὴν θεσμοθρίαν, ἀπὸ τὴν ἀνεργίαν, ἔστω καὶ μικράν, καὶ ἀπὸ τὰς ἥλαττωμένας δυνάμεις τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς.

"Ο ὑπὸ τοῦ Α.Ο.Σ. καταρτιζόμενος σταθμικὸς δείκτης τοῦ ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ ἐν τῇ βιομηχανίᾳ (ἔτος βάσεως 1928=100), ἐσημείωσε κατὰ τὸ 1936 ὑψωσιν, ἀνελθὼν ἀπὸ 99.75 κατὰ τὸ 1935 εἰς 102.35. Οὕτω κατὰ τὸ 1936 ἡ βιομηχανία ἀπερρόφησε περισσοτέρους ἐργάτας, μειωθείσης ἀνυπόγονως τῆς ἀνεργίας.

Κατὰ τὸ 1936 ἐσημειώθη ἐπίσης αὐξῆσις των ἡμερομισθίων, τοῦ σχετικοῦ δείκτου (Α.Ο.Σ., ἔτος βάσεως 1928=100) ἀνελθόντος εἰς 107.58 ἔναντι 102.97 τοῦ ἔτους 1935 καὶ 96.82 τοῦ ἔτους 1932.

* *

"Εκθέτει ἐν συνεχείᾳ τὰς μεταξὺ Γερμανίας καὶ Ἐλλάδος συναλλαγάς καὶ τονίζει ὅτι ἡ ἐπιτευχθεῖσα τελευταίως συμφωνία μεταξὺ τοῦ Ἐλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Γερμανικῶν Τραπεζῶν διὰ τὴν προμήθειαν πολεμικῶν εἰδῶν ἀξίας μέχρις 27 ἑκατομμυρίων μάρκων, εἶναι εἰς ἐκ τῶν ἐπιτυχεστέρων συνδεσμῶν, ἐφ' ὅσον ἡ πίστωσις αὐτῇ θὰ ἔξοφλητῇ εἰς δόσεις ἐντὸς ἐξαετίας καὶ μὲ τόκον 3 οἱ, ἀνεν ἀμέσου χρησιμοποιήσεως δραχμῶν ἢ συναλλάγματος.

"Η κίνησις τῶν σιδηροδρόμων, παρὰ τὸν συναγωνισμὸν τῶν αὐτοκινήτων παρουσιάζει αἰσθητήν αὐξήσιν.

"Ως πρὸς τὴν ναυτιλίαν, ἡ Ἐλλάς παραμένει ἡ τετάρτη ναυτικὴ Χώρα μεταξὺ δλων τῶν Ἐθνῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σχέσεως τῆς χωρητικότητος τοῦ ἐμπορικοῦ τῆς ναυτικοῦ πρὸς τὸν πληθυσμὸν τῆς. Τὸ εἰσαχθὲν συνάλλαγμα ἔξι αὐτοῦ ὑπολογίζεται εἰς 1.750.000 λίρας κατὰ τὸ ἔτος 1936 ἔναντι 1.500.000 λιρῶν τοῦ 1935.

* *

"Η ἐσωτερικὴ ἀγοραστικὴ δύναμις τῆς δραχμῆς, παρέμεινε σχεδὸν σταθερὰ καθ' ὅλον τὸ λῆξαν ἔτος. "Ο ὑπὸ τῆς Υπηρεσίας τοῦ Ἀνωτάτου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου καταρτιζόμενος μὲ βάσιν 1913=100 τιμάριθμος χονδρικῆς πωλήσεως ἀνῆλθεν ἀπὸ 2.003 (μέσος δρος 1935) εἰς 2.038 (μέσος δρος 1936). "Απὸ τοῦ Ἱανουαρίου, ὅτε ἀνήρχετο εἰς 2.045, κατέρχεται εἰς τὸ κατώτατον δροιον 2.001 τὸν Ἱούλιον ἔκτοτε δὲ ἀνερχόμενος, φθάνει τὸν Ὁκτώβριον εἰς 2.039, τὸν Νοέμβριον εἰς 2.064, αἱ τὸν Δεκέμβριον εἰς 2.113.

"Αφ' ἔτερου ἡ ἐξωτερικὴ ἀξία τῆς δραχμῆς ἦτοι ἡ σχέσις αὐτῆς πρὸς τὰ ἔνα νομίσματα, ἐλάχιστα μετεβλήθη κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος, παρὰ τὴν ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν εἰς τὴν νομίσματικὴν μᾶς πολιτικὴν.

"Η νέα πολιτικὴ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς δραχ-

μης πρὸς τὴν ἀγγλικὴν λίραν ἐκρίθη ἐπιβαλ-
λομένη πρὸς πληρεστέραν ἔξυπηρέτησιν τῶν
συμφερόντων τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας. Ἡ
ἀγγλικὴ λίρα ἀποτελοῦσα τὸ ἐπικρατέστερον
τῶν διεθνῶν νομισμάτων, ἔχει γίνει δεκτὴ ὡς
νομισματικὴ βάσις, δι' ἣς ωυθμίζονται αἱ συ-
ναλλαγαὶ καὶ ἐκφράζονται αἱ τιμαὶ τῶν ἐμπο-
ρευμάτων εἰς μέγι τμῆμα τῆς παγκοσμίου οἰ-
κονομίας. Δύναται ἄρα νὰ θεωρηθῇ ὡς στα-
θεροτέρα παρὰ δὲ χρυσὸς βάσις, ἐπὶ τῆς διοίας
νόμισμα μικρᾶς μὲν χώρας, ἔχούσης στενὴν
ἐπαφὴν μὲν τὴν διεθνῆ ἀγορὰν, θὰ ἥδυνατο
ἄσφαλῶς νὰ στηριχθῇ.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΟΥ

Ἡ Ἐφορία τοῦ Συλλόγου προτάσει τοῦ
Προέδρου ἀπεφάσισεν τὴν ἐκτέλεσιν ἐκδομῆς
πρὸς τεχνικο-οἰκονομικὰ μελέτας εἰς Τουρκίαν.

Τὸ προκαταρκτικὸν Πρόγραμμα καθωρίσθη
ὅς ἔξῆς :

Παρασκευὴ 17 Σεπτεμβρίου ἑσπ. ἀναχώρη-
σις ἀιμοπλοϊκῶς διὰ Κωνσταντινούπολιν.

Σάββατον 18 Σεπτεμβρίου μεσημ., Ἀφιξεῖς
εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐπίσκεψις πόλεως.

Κυριακὴ 19 Δευτέρᾳ 20 Σεπτεμβρίου. Ἐ-
πίσκεψις δημοσίων ἔργων, βιομηχανιῶν καὶ μνη-
μείων τῆς πόλεως.

Τρίτῃ 21 Σεπτεμβρίου. Ἐκδρομὴ εἰς Βόσ-

πορον καὶ τὰς νήσους καὶ τὸ ἐσπέρας ἀναχώ-
ρησις ἐκ τοῦ Σιδηοδρομικοῦ Σταδίου Χαϊ-
δάρη-Πασσᾶ.

Τετάρτῃ 22 Σεπτεμβρίου. Ἀφιξεῖς εἰς Ἀ-
γκυραν καὶ ἐπίσκεψις πόλεως.

Πέμπτη 23 Σεπτεμβρίου. Ἐπίσκεψις ἀγρο-
τικοῦ ἴνστιτούτου, νέον Σταδίου κλπ.

Παρασκευὴ 24 Σεπτεμβρίου Ἐπίσκεψις
τοῦ φράγματος Κοινούν.

Σάββατον 25 Σεπτεμβρίου. Ἀναχώρησις
διὰ Σμύρνην (μέσω Σαγκαρίου, Ἐσκη-Σεχήρ,
Κιουταχείας, Ἀφιδν-Καραχισσάρ, Ούσάκ).

Κυριακὴ 26 Σεπτεμβρίου. Ἀναχώρησις ἐκ
Σμύρνης διὰ Τσεσμὲ καὶ Χίον.

Δευτέρᾳ 27 Σεπτεμβρίου. Πρωΐα Ἀφιξεῖς
εἰς Πειραιᾶ.

Τὰ μέλη θὰ εἰδοποιηθοῦν ἐγκαίρως διὰ τὸ
δριστικὸν πρόγραμμα καὶ διὰ τὴν σχετικὴν δα-
πάνην. Ἐν τούτοις παρακαλοῦνται δύος ἀπὸ
τοῦδε δηλώσουν ἂν καὶ ἀρχὴν εἰνε τιμευ-
μένα νὰ λάβωσι μέρος, διότι τὰ ἀπὸ τοῦδε δη-
λοῦντα θὰ προτιμηθοῦν, δεδομένου ὅτι δὲ ἀριθ-
μὸς τῶν ἐκδομέων ὁρίσθη εἰς 25.

Ἐξ ἄλλου ἡ Ἐφορία, προτάσει τοῦ ἀντι-
προέδρου κ. Π. Ζαχαρίου ἀπεφάσισεν δύος
τὸ προσεχὲς ἔτησιον γεῦμα διεξαχθῆ συζήτησις
ἐπὶ τῆς ἐνίσχυσεως τῆς παραγωγῆς ἐν Ἑλλά-
δι διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης. Κατὰ τὸ
γεῦμα τοῦτο παρακληθεῖς ἐδήλωσε ὅτι θὰ πα-
ραστῇ δὲ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ θὰ
παρακληθοῦν νὰ παραστοῦν ὁ κ. Ὑπουργὸς
τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας.

ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΕΧΝΙΚΟΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

(Εκδίδεται ἐπὶ τοῦ παρόντος τούλαχιστον τετράκις τοῦ ἑτού)

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΧ. 40

Συνδρομὴ μέλους τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολυτεχνικοῦ Συλλόγου
(μετὰ τοῦ περιοδικοῦ) Δρχ. 150—έτησέως

ΤΙΜΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ :

	“Απαξ	“Ετησίως
•Ολόκληρος σελὶς	Δρχ.	300 Δρ.
•Ημίσεια σελὶς	»	200 » 500
•Εξωφύλλου ἔξωτ. δόλοι. σελὶς	»	500 » 1000
» ἔσωτ. » »	»	375 » 900